

Текст неофіційного перекладу рішення

Обставини справи

Справа стосувалася захоплення готелю мігрантами та групою осіб, що діяли спільно з ними, який вони займали впродовж 3 років. Готель належав заявниці та товариству з обмеженою відповідальністю, єдиним акціонером якого вона була.

У квітні 2016 року заявниця помітила, що група осіб, діючи на знак солідарності з мігрантами, розташувалась у готелі, який був порожнім із березня 2010 року в центрі Афін. Заявниця повідомила про це до поліції, проте присутні на місці подій її працівники лише спостерігали за діями поселенців. Заявниця неодноразово зверталася зі скаргами на різних осіб. Пізніше адвокат заявників звернувся до прокуратури зі скаргою, вказуючи на відсутність жодних ужитих дій для виселення поселенців. Прокуратура прийняла рішення про проведення попереднього розслідування.

Тим часом група осіб, які проживали в готелі, незаконно приєдналась до мереж електро- та водопостачання. Друга компанія-заявник направила до Державного управління з питань електро- та водопостачання лист, у якому описала цю ситуацію, проте не отримала жодної відповіді. Тим не менше компанії заявниці було пред'явлено до сплати рахунок у розмірі 81 500 євро, який зріс до 141 990 євро в лютому 2018 року.

У квітні 2017 року компанія заявниці звернулася до мирового судді із заявою про вжиття тимчасових заходів із метою виселення поселенців із її готелю.

У травні 2017 року заявниці повідомили про видачу прокурором рішення про виселення, проте воно не було реалізовано.

У липні 2017 року мировий суддя підтримав заяву про вжиття тимчасових заходів та зобов'язав «мережу захисту цивільних та політичних прав» звільнити готель під загрозою сплати ними штрафу в розмірі 1000 євро та двох місяців позбавлення волі для представника цієї групи. Мировий суддя, зокрема, зауважив, що, незважаючи на клопотання заявниці від 22 квітня 2016 року до поліції про звільнення готелю, жодних заходів ужито не було. Суддя також зазначив, що, хоча в червні 2016 року заявниця направила лист керівнику поліції та заступнику Міністра внутрішніх справ, держава не надала їй жодної допомоги, у зв'язку із чим вона подала на них скаргу 3 березня 2017 року.

У серпні 2017 року державний виконавець повідомив відділ поліції про рішення мирового судді, прохаючи про втручання поліції для звільнення готелю від поселенців згідно із цим рішенням. Виконавець далі повторно надсилав своє прохання 6 та 18 вересня 2019 року і 2 жовтня 2019 року. Пізніше заявники подали скаргу до Державного юридичного радника (the State Legal Counsel), проте безуспішно.

Зі слів заявників, їхній борг державі зі сплати низки податків у червні 2017 року становив 101 885,35 євро, неоплачені рахунки за водопостачання та електрику становили 141 990 євро, а власний капітал готелю впав із 9 мільйонів до 4 мільйонів євро.

У січні 2018 року заявниця отримала повідомлення про арешт її особистого будинку у зв'язку з боргами перед державою. Вона примусово продала свій будинок задля погашення заборгованості та уникнення кримінального переслідування. Водночас заявниця знову звернулася до мирового судді з вимогою про виселення поселенців. У серпні 2018 року керівник національної поліції проінформував Загального Секретаря Міністерства міграційної політики, що рішення про виселення не може бути виконано, адже спершу необхідно знайти місця, де поселенці зможуть проживати після залишення готелю.

Зрештою, розпочате зайняття мігрантами готелю у квітні 2016 року завершилось у липні 2019 року, коли поселенці залишили готель за власним бажанням.

Посилаючись на статтю 1 Першого протоколу до Конвенції, заявники скаржилися на незаконне зайняття належного їм готелю та бездіяльності держави в не вирішенні цієї проблеми. Вони також скаржилися, що органи влади відмовили в присудженні компенсації; вказували, що їх було зобов'язано сплатити податки державі як власників цього готелю впродовж часу захоплення його біженцями.

Оцінка Суду

ЄСПЛ зазначив, що невжиття органами влади заходів зі звільнення готелю заявників у зв'язку з його незаконним захопленням, незважаючи на рішення прокурора про виселення, призвело до того, що їхня власність була декілька років непридатна для використання, тим самим збільшуючи фінансовий тягар готелю в результаті значного збільшення вартості енергоносіїв.

Уряд обґрунтовував бездіяльність органів влади міркуваннями державної політики, зокрема, задля уникнення ризику порушення миру в разі примусового переміщення десятків осіб та розчищення будівлі, яка була зайнята як частина активістської кампанії, і з міркувань соціального забезпечення, особливо з урахуванням того, що в період, коли міграційна криза досягла свого піку, альтернативних рішень житлових проблем мігрантів не було.

ЄСПЛ визнав, що викликані наведеними вище міркуваннями побоювання могли певною мірою виправдати небажання органів влади провести швидке та раптове звільнення будівлі. Однак це не могло виправдати таку тотальну та продовжувану бездіяльність із боку держави. Незважаючи на скарги заявників, у яких вони висловлювали свої прохання до поліції про допомогу у виселенні поселенців з готелю, процедура була відкладена. Більше того, дві скарги заявників проти відповідальних осіб жодного разу так і не були розглянуті.

Окрім того, управління з питань електро- та водопостачання, які погодилися відновити відповідні постачання до готелю, незважаючи на те, що заявники в минулому вже відключали як електропостачання, так і водопостачання, не відповіли на скаргу заявників, не понесли відповідальності за будь-яке споживання енергоносіїв поселенцями. Незважаючи на це, після спливу одного року з моменту захоплення готелю ці органи влади пред'явили до компанії заявниці рахунок на суму в 81 000 євро під загрозою конфіскації готелю, яка до 12 лютого 2018 року досягла 141 990 євро.

Борг податковим органам досяг 101 885,35 євро в червні 2017 року, з яких 22 000 євро в рік відповідали податку на майно.

До того ж заявники намагалися досягнути угоди з державою щодо сплати податків та оплати рахунків за воду та електропостачання, які було нараховано на їхню власність. Тому заявники звернулися до Державного юридичного радника (the State Legal Counsel), який був єдиним органом, уповноваженим на проведення таких перемовин про укладення цієї угоди, однак не отримали жодної відповіді.

У січні 2018 року заявниця отримала повідомлення про те, що її особистий будинок може бути конфісковано задля покриття боргів перед державою.

Зрештою, і що більш важливо, мировий суддя у 2017 році, підкреслюючи бездіяльність поліції, розпорядився як тимчасовий захід звільнити приміщення та повернути готель заявникам, проте це рішення так і не було виконано.

Поліція не відповіла на чотири клопотання державного виконавця з проханням допомогти в забезпеченні виконання рішення. Справа про виселення поселенців, порушена компанією заявниці до мирового судді в січні 2018 року, до липня 2019 року не була розглянута, коли мігранти за власним бажанням покинули готель.

Зважаючи на інтереси заявників, органи влади мали б вжити необхідні заходи в забезпеченні їхнього права на мирне володіння майном, передбачивши при цьому розумний період часу для пошуку прийнятного рішення. Будучи недовірливими впродовж більше 3 років, зіштовхнувшись із ситуацією, яка мала значні наслідки для майнових прав заявників, національні органи влади не змогли реалізувати справедливого балансу між вимогами загального інтересу суспільства та вимогами захисту індивідуальних прав. Тому в цій справі було порушено статтю 1 Першого протоколу до Конвенції.

Висновок

Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (захист права власності).

Рішення в цій справі ухвалене Палатою 3 грудня 2020 року й набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.